

Samsung Galaxy Store, Xiaomi GetApps і стане недоступною для користувачів, що знаходяться на території країни-агресора [2].

Слід наголосити, що до закінчення війни очікувати, що вітчизняний кіберспорт буде швидко розвиватися, було б наївно, втім після війни український кіберспорт може і має бути серед світових лідерів. Офіційне визнання кіберспорту видом спорту і входження до європейського кіберспортивного простору цьому тільки сприятимуть.

ЛІТЕРАТУРА:

1. eSports market revenue worldwide from 2020 to 2025. URL:<https://www.statista.com/statistics/490522/global-esports-market-revenue/>
2. Рибалка О. Російська пропаганда використовує кіберспорт. Як із цим боротися? / Олег Рибалка. URL: <https://biz.nv.ua/ukr/experts/ukrajinskiy-kibersport-ta-rosiyska-propaganda-ostanni-novini-50280361.html>

Токарева Віра Олександрівна,

к.ю.н., доцент кафедри цивільного права

Національного університету «Одеська юридична академія»

ЩОДО ПИТАННЯ ЦИФРОВОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ

Одним із багатосторонніх впливів четвертої промислової революції на уряди держав, К. Шваб називає те, що технології все більше наділяють громадян повноваженнями, даючи нові шляхи для вираження, координації зусиль та пошуку шляхів для обходу державного нагляду. Цілком вірогідно, виявитися і протилежна ситуація, коли посилення нагляду та прояв надмірної влади державними органами, завдяки новим технологіям спостереження. Урядам держав необхідно адаптуватися до того, що владні повноваження під впливом промислової революції можуть переходити від державних органів до недержавних суб'єктів, мереж з більш вільним устроєм [1].

Здатність адаптуватися, використовувати підривні інновації має зіграти визначальну роль для їх функціонування та покликано допомогти узбереженні конкурентоспроможність державним інституціям. К. Шваб прогнозує, що зі спливом часу уряди держав будуть трансформовані у більш економічні та більш ефективні структури влади. Про занепад традиційних інститутів влади також зазначає й Мойзес Наїм [2].

Концепція цифрової держави яка закладається у глобальній трансформації державного управління суспільством із традиційної бюрократичної системи до цифрових інформаційно комунікативних технологій управління суспільством отримала назву – «держави як платформи». Приділяється увага розвитку бізнесу, охоплюється соціальна галузь та вся сфера управління суспільством взагалі [3]. Віддалена ідентифікації та автентифікації, віртуальна ідентичність та цифровий профіль людини стають невідємними елементами цифрової інфраструктури держави.

Зазначені нововведення впливають на трансформацію уявлень на категорію «фізична особа» як громадянина в умовах цифровізації, адже у мережі Інтернет створюється ідентичність яка одночасно співіснує у фізичному та у віртуальному світі [4]. У таких умовах на перший план у цифровому просторі виходить проекція фізичної особи яка представляє її у правовідносинах у мережі Інтернеті, для позначення якої у літературі використовуються такі поняття як: «цифрова ідентичність особи», «віртуальна особа», «віртуальний цифровий профіль» тощо.

У таких умовах, формування та використання цифрового профілю стає невід’ємним компонентом розвитку цифрового середовища та застосування проривних та перспективних цифрових технологій в органах державної влади. Цифровий профіль особи, поряд з платформою віддаленої ідентифікації (біометричною автентифікацією), які є елементами концепції цифрової держави, системи швидких платежів та платформою маркетплейс, є одним із основних інфраструктурних проєктів, заснованих на використанні цифрових технологій, щодо яких, встановлюються вимоги інформаційної безпеки.

У 2021 році із прийняттям Закону України «Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг» Україна обрала шлях Paperless – «без паперів», прискорення процесів цифровізації та трансформації у цифрову державу яка в першу чергу піклується про інтересу громадян, ставши першою державою, яка юридично визнала образ ID-картки та закордонного біометричного паспорта Єдиному державному вебпорталі електронних послуг «Дія» (далі вебпортал «Дія») в якості офіційного посвідчення та самою швидкою реєстрацією підприємств онлайн.

Впровадження режиму «без паперів» передбачає, що державні органи не можуть вимагати надання паперових документів, справок та

посвідчень якщо така інформація міститься у державних реєстрах та автоматизації державних послуг.

Через повномасштабну воєнну агресію РФ проти України, Міністерство Цифрової Трансформації України коло послуг які може отримати фізична особа у онлайн із застосування вебпорталу «Дія» поетапно розширюється.

А за заявою Міністр цифрової інформації реформи в Україні мають базуватися на технологіях, які дозволять зробити процеси у державі максимально зручними та швидкими а системи державних послуг має стати зручним сервісним апаратом для бізнесу [5].

Проявом трансформації державних органів в Україні є вебпортал «Дія», де можна отримати всі державні послуги онлайн швидко, зручно, ефективно із застосуванням мобільного додатку із всіма необхідними документами у одному місці, прозоро, уникаючи хаос та бюрократичну тяганину, де центр уваги зосереджений на інтересах людини.

Фізична особа авторизуючись на сайтах державних органів, торговельних платформах, чатах, сайтах знайомств, приймаючи участь у аукціонах, укладаючи правочини онлайн кожного разу створює та використовує профіль для власної презентації, який виступає як проекція, навіть, у разі відсутності особи. Така віртуальна ідентичність та цифрова автентифікація вплітається в усі процеси укладання правочинів та отримання послуг дистанційно.

За визначенням Мортеса В. Н. людина, користуючись Інтернетом, створює власну цифрову копію, яка реалізує за них права та свободи в віртуальному середовищі [4].

Явище «цифрова ідентичності» або «віртуальна ідентичність» є досить широкою категорією та охоплює всі дані про особу, які зберігаються у інформаційному просторі, в тому числі персональні дані, які надаються особою під час реєстрації, які можуть бути зібрані без відома, можуть носити конфіденційний та особистий характер, данні про взаємодію [6] поведінку, вчинюванні дії, особи у віртуальному середовищі та репутацію [7]. Таким чином, категорія «цифрова або віртуальна ідентичність» тісно пов'язано із категорією «цифрового сліду» (digital footprint) – що особа залишає у мережі Інтернет: мітки геолокації, фото, відео, повідомлення, пошукові запити, паролі, номери карток, пости в соціальних мережах, тощо.

Розвиток концепції цифрової ідентичності людини в Інтернеті в умовах війни РФ проти України нерозривно пов'язаний із розши-

ренням кола державних послуг які можна отримати подавши заявку онлайн.

У зв'язку з тим, що війна РФ проти України стала причиною найбільшої хвилі вимушених переселенців із часів Другої світової війни, з території України до ЄС, громадяни України можуть отримати консультацію фахівців «Віртуального центру Дія. Бізнес» безоплатно онлайн, стосовно т питань: практики та правил ЄС щодо відкриття та підтримки бізнесу (податків, спрощеної реєстрації бізнесу, ресурсів підтримки бізнесу);працевлаштування, навчання та перепідготовки, пошуку співробітників;пошуку житла, офісу, дитсадка, школи;юридичного статусу осіб, які перебувають у країнах ЄС;виплат та інформації щодо надання підтримки вимушено переміщеним особам у країнах ЄС;профільних контактів волонтерів, організацій, фондів.

Надання послуг під час війни у вебпорталі «Дія» здійснюється за такими напрямками, як: видача довідок особам про взяття на облік внутрішньо переміщеної осіб та прийняття рішення про скасування дії довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи за заявою внутрішньо переміщеної особи; надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройного конфлікту; взяття на облік внутрішньо переміщених осіб, які потребують надання житлового приміщення з фондів житла для тимчасового проживання.

Держава взяла на себе зобов'язання надати кожному вимушеному переселенцю в Україні який отримав відповідний статус та подав заяву через вебпортал «Дія», вимущений переїхати через війну і більш безпечний регіон, грошову щомісячну допомогу у сумі 2 тисяч гривень та 3 тисячі на дитину.

Надання допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам у вебпорталі «Дія» здійснюється за такими напрямками: надання компенсації витрат за тимчасове розміщення внутрішньо переміщених осіб, які перемістилися у період воєнного стану; рішення про продовження строку надання житлового приміщення з фондів житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб; видача грошової допомоги цивільному населенню в умовах воєнного стану в Україні; надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні; надання одnorазової компенсації особам з інвалідністю та дітям з інвалідністю,

постраждалим внаслідок дії вибухонебезпечних предметів; надання щорічної допомоги на оздоровлення особам з інвалідністю та дітям з інвалідністю, постраждалим внаслідок дії вибухонебезпечних предметів; надання мікрогранту на створення або розвиток власного бізнесу; надання гранту для створення або розвитку тепличного господарства; надання гранту на створення або розвиток переробних підприємств.

Крім того, держава взяла на себе зобов'язання із відшкодування втрат за зруйновані або частково пошкоджені житлові будинки та квартири, прийняття заявки на які приймаються із застосуванням вебпорталу «Дія». Для цього відповідно 11⁻³) 11⁻⁴) до Положення про Міністерство цифрової трансформації України затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.09.2019 № 856 на Мінцифри покладено повноваження із забезпечення збору, обробки та обліку інформаційних повідомлень про пошкоджене та знищене нерухоме майно (квартири, інші житлові приміщення в будівлі, приватні житлові будинки, садові та дачні будинки) внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією РФ, засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг, зокрема з використанням мобільного додатка Єдиного державного вебпорталу електронних послуг (Дія); забезпечення обробки та оприлюднення інформації про використання коштів, що надходять на офіційні рахунки для пожертв на підтримку України «United24».

Таким чином, фізичні особи мають право повідомити через вебпортал «Дія» про пошкодження або знищення нерухомості внаслідок військової агресії РФ. Для того щоб подати заяву необхідно: вказати дані про об'єкт нерухомого майна (пошкодження побутової техніки чи ремонту не вказується), що був пошкоджений; фото або опис пошкодження; контактні дані. Відповідна послуга подачі заяв на відшкодування втраченого майна також доступна у центрах надання адміністративних послуг офлайн.

Враховуючи вищевикладене, можна констатувати, що агресія РФ проти України прискорила процеси цифровізації та розвитку віртуальної ідентичності та цифрового профілю людини як невід'ємних елементів цифрової інфраструктури держави та трансформацію України у сервісну державу для людей, вільну від бюрократичної волокити та тягаря.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Четвертая промышленная революция. «Эксмо», 2016 (Top Business Awards) С. 55.
2. Наим М. Конец власти. От залов заседаний до полей сражений, от церкви до государства. Почему управлять сегодня нужно иначе BASIC BOOKS
3. Концепция цифрового государства и цифровой правовой среды: монография / под общ. ред. Н. Н. Черногора, Д. А. Пашенцева. М., 2021. Петров М. Государство как платформа: (кибер)государство для цифровой экономики. Цифровая трансформація. М. Петров, В. Буров, М. Шклярчук, А. Шаров. М., 2018.
4. Morteza V. N. Person and Personality in Cyber Space: A legal analysis of virtual identity. Masaryk University Journal of Law and Technology. 2016. Vol 10 (1). P. 1-17.
5. Шевчук С. «Чиновника не повинно існувати як жанру». Федоров розповів про цифрову ідеологію реформування України. [online], available at: URL:<https://forbes.ua/news/chinovnika-ne-povinno-isnuvati-yak-zhanru-fedorov-rozpoviv-pro-tsifrovu-ideologiyu-reformuvannya-ukraini-08072022-7070>
6. Кравченко А. Цифровая идентичность человека. Как ее защитить? URL:<https://www.ukrinform.ru/amp/rubric-society/3316996-cifrova-identichnost-celoveka-kak-ee-zasitit.html>
7. Crawford, Susan P., Who's in Charge of Who I Am? Identity and Law Online. New York Law School Law Review, Cardozo Legal Studies Research Paper, 49, 2004, p. 211. URL:<https://ssrn.com/abstract=796844>
8. Віртуальний центр Дія.Бізнес. URL: <https://business.diia.gov.ua/virtual-center-diia-business>

Фасій Богдан Володимирович,

к.ю.н., доцент кафедри цивільного права

Національного університету «Одеська юридична академія»

РОЗСУД СУДДІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Законом «Про правовий режим воєнного стану» гарантовано, що повноваження судів, органів та установ системи правосуддя, передбачені Конституцією України, в умовах правового режиму воєнного стану не можуть бути обмежені. Воєнний стан, введений на території України, беззаперечно, вніс певні корективи у роботу всієї судової системи. Однак, Рада Суддів України звернула увагу усіх судів України, що навіть в умовах воєнного або надзвичайного стану робота